

PRIMORSKI DNEVNIK

Cena 400 lir

Leto XXXVII. Št. 191 (11.013)

TRST, četrtek, 13. avgusta 1981

Poština plačana v gotovini
Abn. postale I v grupu

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni »Doberdob« v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni »Slovenija« pod Vojskim pri Idriji, do 8. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasluženi Evropi.

MEDTEM KO SE V EVROPI ŠIRIJO POBUDE PROTI REAGANOVEMU SKLEPU

Moskva predlaga podpis sporazuma o prepovedi nevtronskega orožja

Ameriški državni tajnik Haig poziva SZ k mednarodni strpnosti in špovostovanju neodvisnosti drugih držav - Italijanski senat bo razpravljal o evrozistrelkih in nevtronski bombi

WASHINGTON — Ameriški državni tajnik Alexander Haig je pozval Sovjetsko zvezo k strpnosti v mednarodnem obnašanju in spoštovanju neodvisnosti drugih držav. V svojih izjavah je šel Haig še dlje: izrazil je prepričanje, da bo odločnost Reaganove administracije in sklep o vzpostavitvi vojaškega ravnotežja z Zahodom tudi izdelavo nevtronske bombe prisilili SZ na pogajanja.

Medtem pa vsi z zanimanjem pričakujejo ameriške reakcije na predlog Sovjetske zveze o prepovedi nevtronskega orožja. Za sedaj je na ponujeno roko po treh dneh ostrih sovjetskih napadov odgovoril le glasnik ameriškega državnega tajništva, ki je poudaril, da je to stari predlog Leonida Brežnjeva iz leta 1978, ki ga je že tedaj zavrnila Carterjeva administracija. V političnih krogih nimajo nobenega dvoma, da bo Reagan, v trenutku ko je že pričela proizvodnja nevtronskih bomb, storil isto.

Moskva je torej po treh dneh zlatih napadov in groženj, da bo tudi sama izdelala nevtronsko bombo, po večletni izredni politiki, ki jo je predlagal o mednarodni prepovedi izdelave in nameščanja nevtronskih bomb. Če se Reaganova administracija ne bo menila za ta predlog, bo slednji imel čisto drugačen odmev v zahodni Evropi, ki so jo preplavile manifestacije proti nevtronski bombi in novi oboroževalni tekmi. Uglebni »New York Times« v svojem večeršnjem kritičnem komentarju ugotavlja, da je izdelava nevtronske bombe vojaško pametna, diplomatsko pa prava polomija.

Reaganu očita, da se je v svoji izbiiri prenehal in spravi zahodno Evropo v hudo zagoto, ko se ni preobela ameriških jedrskih raket. Da so trditve newyorškega dnevnika, ki v grobem odražajo mnenja večine ameriškega tiska, pravilne, nam dokazujejo razprave in polemike, ki v teh dneh razburjajo Italijo. Predsednik senata Fanfani je namreč včeraj pristal na sklicanje komisije za zunanje zadeve in za obrambo, ki bosta na skupni seji ob prisotnosti ministrov Colomba in Lagoria, razpravljali o sicilski lokaciji ameriških manevirnih raket, ki bi izdelani nevtronskih bomb. KPI ob tem zahteva, naj se vlada zaveže obvezi, da ne bo nikoli dovolila namestitve nevtronskih bomb na svojem ozemlju. S

S TISKOVNE KONFERENCE SINDIKALNE ZVEZE CGIL - CISL - UIL

Dežela ne kaže zanimanja za rešitev vprašanja osebja v tržaških bolnicah

Po mnenju pristojnega odbornika je sklep o uvedbi nove kvalifikacije poklicnega bolničarja pripravnik nezakonit - Za pozitivno rešitev problema pomanjkanja pomožnega zdravstvenega osebja v bolnicah je potreben najširši sporazum krajevnih družbenih sil

Kot kaže, je deželna uprava brez vsakega posluha do perečega problema, ki ga predstavlja pomanjkanje pomožnega zdravstvenega osebja v tržaških bolnicah. Že gole številke zgornje kažejo, da je stanje iz dneva v dan bolj zaskrbljujoče, v takih pogojih pa se bo še zlasti, ko bo začela delati tudi katinarska bolnica. V tržaških bolnicah primanjkuje trenutno 211 pomožnih kadrov, če pa upoštevamo operativnost bolnice na Katinari, bo to število naraslo na 415 enot.

O vseh teh vprašanjih in o posledicah, ki jih tako stanje povzroča na bolnišniško oskrbo, predvsem pa o predlogih enotne sindikalne zveze CGIL - CISL - UIL za rešitev tega perečega problema, je bilo večerjajo govora na tiskovni konferenci, ki jo je v prostorih glavne tržaške bolnice sklicala enotna sindikalna zveza. Na njeno izjavo povzročila so se udeležili tudi predstavniki skoraj vseh političnih sil.

Predvsem pa je bil govor o zadržanju deželne uprave, oziroma pristojnega odbornika Antoninija, do predloga sindikalne zveze. Leto je namreč vsaj kot začasno rešitev pomanjkanja pomožnega zdravstvenega osebja že lansko leto predlagal, da bi uvedli novo kvalifikacijo poklicnega bolničarja pripravnika. Pri tem gre dodatno, da so za poklicne bolničarje obiskuje vse manj ljudi: v prvem letu je letos 35 gojencev, v drugem 57 in v tretjem 54; 32 gojencev iz drugega in tretjega letnika pa je že zaposlenih pri bolniški ustanovi, kar so jim pač dali možnost, da bi dosegli višjo kvalifikacijo.

Upravni svet bolnišnice ustanove je predlog sindikalne zveze sprejel in 15. decembra lani odobril sklep o uvedbi nove kvalifikacije. Pri tem gre dodatno, da se le redkokdaj zveza, da po pogledu sindikalne zveze na eni in upravne sveta bolnice na drugi strani, povsem enaki o nekem določenem vprašanju. Prišlo pa je do komplikacij: pokrajinski nadzorni odbor, ki bi se moral izreči o tem sklepu, je vso zadevo predal deželnemu odborniku Antoniniju, ki že od samega začetka ni pokazal prevelikega zanimanja za tako rešitev problema.

Na sestanku s predstavniki sindikalne zveze, ki je bil v sredo 5. avgusta je odbornik Antonini dejal, da sklep o uvedbi nove kvalifikacije ni juridično predložitelj, zaradi nezakonitosti v zvezi z navedenim v službo novega osebja, njihovega plačevanja in vključevanja v organizacijo; deželni odbornik je tudi dejal, da sklep tudi politično ni predložitelj, ker se ne drži politično - ekonomskih smernic Državljanske vlade o omejevanju izdatkov za zdravstvo. Vsekakor pa je pokazal pripravljenost, da vprašanje pomanjkanja pomožnega zdravstvenega osebja v tržaških bolnicah prouči v splošnem deželnem okviru do 15. septembra.

Zaradi takega zadržanja de

Otroški poletni center na Proseku

V prostorih proseškega otroškega centra se je v ponedeljek začela druga izmena slovenskega poletnega centra, ki ga prireja tržaška občinska uprava. Center obiskuje dnevno približno petdeset otrok iz mesta in naših okoliških vasi, ki jih pripelje na Prosek posebni avtobus pokrajinskega konzorcija za prevoze. Otroci so se v tem prvih dneh zelo dobro spoznali med sabo, tako da je bogat program družinskih iger, ki so ga pripravile animatorka, že stekel s polno paro. Tako so namreč v torek malčki izvolili v svoji sredi otroški parlament, ki je izdelal pravilnik pravic in dolžnosti obiskovalcev poletnega centra ter ga opremil z lepimi risbami.

Dejavnost v centru je osredotočena predvsem na spoznavanje narave in kraškega okolja in v namen so na sporedu številna srečanja ter krajši izleti. V sredo so si otroci ogledali stari predel kontovela ter kontovelsko miako, včeraj pa jim je tržaški speleolog Pino Sfrago prikazal zanimive diapozitive o živalskem in rastlinskem življenju na Krasu. V prihodnjih dneh pa si bodo otroci ogledali znano medvedovo jamo pri Gabrovci ter se podali na sprehod do miramarskega parka, na sporedu pa imajo tudi izlet v Gračevo z motorno ladjo Dioneo.

Včerašnje deževno vreme so mladi obiskovalci centra izkoristili tudi za risanje in za družabne igre. Najraje risajo živali, zato je otroški parlament sklenil poimenovati poletni center v oso. Kot vidimo, vlada na Proseku med otroci sam, so zelo zadovoljni s svojimi vadiateljicami in kuharicami, ki jim dnevno pripravljajo pristno kraško hrano.

Na sliki: obiskovalci poletnega centra na dvorišču proseškega otroškega vrtca.

Majhen zaslužek goriških taksistov Hočejo stopiti v občinsko službo

Včeraj smo objavili kratko vest, da imajo na občini razpoložljive tri obsejnice za taksiste. Pri goriških taksistih smo se pozanimali, zakaj so te obsejnice na razpolago že več časa in zakaj nikogar izven njihovega kroga ne zanima več ta poklic. Izvedeli smo iz njihovih ustnarskih izjav, medtem tu, da so pred nekaj dnevi zahtevali od občine, naj ta poobčini njihovo službo. Postati hočejo občinski uslužbenci.

Vest je seveda neobičajna, saj je znano, da so taksisti povsod zasebni, posamično ali združeni v združenje, alpa pa v službi kakega podjetja, ki ima več avtomobilov.

«Drugod ta poklic nese!», so nam povedali. «Dovolj je, da pogledamo v sosedni Trst ali v bližnji Tržič. Tržaški taksisti imajo precej dela, bodisi s potniki ronskega letališča bodisi z mornarji ladij, ki pristajajo v pristanišču Portorosega. Poleg tega pa imajo prebivalci Tržiča drugačen odnos do taksista. Pri nas v Gorici pa se s taksijem malokdo vo

V istrski vasi Peroji, nekaj 10 km od Pulje, so pred 150 leti zgradili veliko cerkev in zvonik, ki ga vidimo na sliki. Črnogorci, ki so ustanovili vas, so prinesli s sabo iz Črne Gore tudi pravoslavno vero

SVOJEVRSTNO NASELJE KAKIH 10 KILOMETROV OD PULJE

Črnogorci iz vasi Peroji slavijo 350. obletnico naselitve v Istri

Pred Turki je prispelo v Istro sedem družin iz okolice Cetinja - Za naselitev so dobili dovoljenje od Benetk, ki so tedaj bile »gospodar« tudi teh predelov

Kakih deset kilometrov od Pulje je zares svojevrstno naselje - Peroj. Gre za naselje, ki so ga pred kakimi 350 leti ustanovili Črnogorci. In prav zadnje dni slavijo tu veliki jubilej - 350-letnico ustanovitve. Je to zanimivo naselje v Istri, pravi pravcati mozaik iz različnih narodnosti, vendar predstavljajo jedro naselja potomci prvih naseljencev - Črnogorci.

Naselje ali bolje njegovo prebivalstvo je pravzaprav nekakšna mešanica ljudi, navad, običajev, tradicij, ki se nekatere ohranjajo skozi dolga stoletja, druge so se jim pridružile v teh stoletjih, oziroma so sestavile nekako mešanico, v kateri se ohranjajo nekateri redki običaji, ki so jih Črnogorci prinesli s sabo. Točnih podatkov sicer ni, vendar pa po dovolj vernih podatkih se ve, da je v leto 1631 naselilo tu sedem družin, ki so prišle sem iz okolice Cetinja, da bi tu imele več miru.

Kakor je znano, je bila Črna Gora v onih daljnih časih pogosto pod udarcem ali bolje pod pritiskom Turkov. Za junaki črnogorski narod pravijo, da je narod junakov, kot tudi pravijo, da se

Črnogorec rodi s puško. Vendar se je tedaj nasla črnogorska družina, ki je prosila Benetke, ki so tedaj gospodovali tudi nad Istro, naj jim dovolijo, da se tu naselijo. Družina Vučetić je to bila in je dobila dovoljenje za naselitev. Z njo pa se je prispelo sem še šest drugih črnogorskih družin, ki so si izbrale pusto in neobdelano področje kakih deset kilometrov od Pulje. Za svojo naselitev so dosegli izbrali zemljo ob morju, da bi bili čimbolj daleč od ostalih naselij, kajti v Istri je tedaj morila kuga in veliko zemlje je bilo prazne.

Sedem družin je prišlo iz Črne gore v Istro s čolni. In stare zgodbe ter ustna izročila pravijo, da plovba ni bila prijetna. Vsekakor so se na tem področju naselile družine Vučetić, Stomilović, Radulović, Popović, Vuković, Ljubotina in Mitari.

Črnogorci, ki so si tu postavili domove, so se lotili obdelovanja zemlje in živeli več ali manj patriarhalno, rekli bi celo klanovsko življenje, saj so se prvo stoletje živeli le med seboj. Na srečo je to medsebojno krizanje trajalo le

krajšo dobo, kajti sicer bi bile posledice hude. Kmalu pa so se začeli spoznavati in družiti tudi z ljudmi iz sosednjih naselij in danes lahko rečemo, da je nas

ŠPORT ŠPORT ŠPORT

KOLESTARSTVO

DIRKA PO FURLANIJ-JULIJSKI KRAJINI

Danes poslednja preizkušnja pred svetovnim prvenstvom

Tehnični komisar Martini mora pri sestavljanju reprezentance rešiti le še malo neznank - Nastopili bodo tudi Svcariji

PIANCAVALLO — Včeraj so opravili plombarne kole za 8. mednarodno kolesarsko dirko po Furlaniji - Julijski krajini, ki bo ob enem tudi zadnja indikativna dirka (od treh) za sestavo italijanske državne reprezentance (30. avgusta) svetovnega prvenstva v Pragi. Od 120 prijavljenih kolesarjev se je plombarina udeležilo le 91.

Letošnja dirka po Furlaniji - Julijski krajini bo dokaj nenavadna, saj bo imela najprej 24 km dolgo splošno dirko od Aviana do Caneve, nato pa bodo morali tekmovalci 15-krat prevoziti 15 km dolgo krožno progo, tako da bo skupna dolžina proge znašala 244 km. Dodatno obremenitev za tekmovalce bo vožnja v vzponu, kjer bo višina razlik sicer le 202 metra, ker pa jo bodo morali prevoziti petnajstkrat in težko izračunati, da bo znašal seštevke te vožnje v vzponu kar 3.090 metrov, kar niso majne solze. To pa tem bolj, ker bo treba te dobrih dvesto metrov višine premagati le na 4 km dolgi cesti, kar pomeni, da bo vzpon obnem tudi dokaj strm.

Dirkači se bodo zbrali v Avianu danes ob 9. uri; po zboru bodo opravili mimohod po mestnih ulicah, start pa bo ob 10. uri medtem ko pričakujejo, da bodo prispeli na cilj med 16. uro in 16.30.

Nastopili bodo vsi tekmovalci, ki so na ožjem seznamu tehnične vodje Alfreda Martinija, izjemno Roberta Visentinija (od Sammontane) ki je dobil včeraj vročino in bo tako danes počival. Italijanski ekip bo devet in vse bodo nastopile v svojih najboljših postavah; tako bo štara dirkala tudi Saronni in Contini, ki sta pred kratkim zaključila svoj nastop na dirki po Zahodni Nemčiji. Poleg italijanskih moštvo bo nastopila tudi švicarska ekipa Cilo Aulfr, ki se je prijavila v zadnjem trenutku.

Včeraj je v Avianu močno deževalo in tudi za danes predvidevajo dokaj slabo vreme. Vodje ekip, ki so bili prej zaskrbljeni zaradi hude vročine, se zdaj boje dežja, edini ki je zaradi slabega vremena zadovoljen pa je tehnični vodja Martini, ker meni, da bodo skoraj gotovo zelo podobne vremenske razmere tudi na svetovnem prvenstvu v Pragi in bo zato današnji preizkus zelo koristen tudi s tega stališča.

Kar se tiče reprezentance je ta dejansko že skoraj sestavljena in velikih sprememb v njej ne more več biti, čeprav uradni seznam reprezentantov še ni znan. Stoodstotno gotovo bodo uvrščeni v repre-

zentanco Moser, Saronni, Barocchi, Battaglin, Contini, Panizza, Gavazzi in Vandi, 95-odstotno Amadori in Masciarelli, 90-odstotno Toller in Loro, kar se tiče obeh rezervnih mest pa je kandidatov več. To so predvsem Mazzanti, Beccia, Argentin in Landoni, morda pa še kdo.

</

